

Suvantonäkingsammal

Klonäckmossa

Fontinalis dichelymoides

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Suvantonäkingsammal on ruskea tai punertavan vihreä, vedessä vapaasti keijuvina kasvustoina esiintyvä lehtisammal. Versot ovat runsaasti ja säännöllisesti haaraisia. Varrenmyötäiset tai hieman harittavat lehdet ovat kapean kolmiomaisia ja pitkäsuippuisia. Niiden kärki on usein kiertynyt putkimaisesti. Suvantonäkingsammal muistuttaa virtanäkingsammalta (*F. dalecarlica*), ja lajit ovat erotettavissa vain itiöpesäkkeiden perusteella. Virtanäkingsammalta esiintyy seisovassa vedessä kuitenkin vain harvoin.

Elinympäristö ja levinneisyys

Suvantonäkingsammal kasvaa upoksissa karuissa järvissä, metsälammissa ja joissa, ei kuitenkaan koskaan voimakkaassa virrassa. Kasvupaikat ovat pohjavesivaikutteisia ja vesi humuspitoista. Suomessa lajia esiintyy laajalti, mutta melko harvinaisena. Esiintymiä tunnetaan noin kaksikymmentä.

Nykytila ja uhkatekijät

Suvantonäkingsammalen kanta on pirstoutunut. Suvantonäkingsammalle sopivat elinympäristöt ovat vähentyneet vesirakentamisen, rehevöitymisen ja happamoitumisen takia. Lisääntyneet kunnostusojitukset voivat heikentää sammalen kasvupaikkojen tilaa entisestään. Suvantonäkingsammalen nykyisiä kasvupaikkoja ei ole suojeltu.

Hoitosuositukset

Suvantonäkingsammalen kasvupaikalla ja sen ympäristössä tulisi minimoida metsätalouden vesitaloutteen kohdistuvat vaikutukset välttämällä ojituksia (myös kunnostusojituksia) riittävän laajalla alueella.

Lähteet

Koponen, T., Karttunen, K. & Piippo, S. (toim.). 1995. Suomen vesisammalkasvio. Finnish Bryological Society, Helsinki. Bryobrothera vol. 3. 86 s.

Ulvinen, T., Syrjänen, K. & Anttila, S. (toim.) 2002. Suomen Sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristö 560. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 354 s. Verkkójulkaisuna: <http://hdl.handle.net/10138/40617>

Kuva: Jouko Rikkinen